

Burgerschapskunde

Albertine Agnesschool

Lysbeth Wind

Juni 2021

Hoofdstuk 1: Onze leerlingen en de risico's

De Albertine Agnesschool ligt in de bosrijke omgeving Oranjewoud. De leerlingpopulatie bestaat voornamelijk uit kinderen uit de buurt. De leerlingen zijn overwegend blank en het leerlingaantal met een allochtone achtergrond ligt tussen de 1 en 2%.

De meeste ouders hebben na het middelbaar onderwijs in het MBO en HBO hun voortgezette opleiding.

De risico's voor onze leerlingen, zoals wij ze inschatten en ervaren:

Materialisme	We ervaren in toenemende mate dat leerlingen erg veel krijgen van hun ouders en dat daardoor een zekere onderlinge 'competitie' ontstaat.
Egocentrisme	Het lijkt wel of kinderen steeds moeilijker met elkaar kunnen spelen. Dit verschilt per groep per jaar.
Discriminatie/intolerantie	Onze kinderen komen bijna niet in aanraking met andere culturen, omdat er én op school én in de omgeving van de school weinig mensen zijn met een andere cultuur.
Normvervaging	In een dorp als Oranjewoud merken we een normvervaging. Dit merken we aan de wijze waarop leerlingen met elkaar, leerkrachten en met elkaars spullen omgaan. (Soms weinig respect)

Hoofdstuk 2: Onze visie op actief burgerschap

Wij zien het als een taak van onze school om een bijdrage te leveren aan de opvoeding van de kinderen tot evenwichtige, fatsoenlijke, democratische, participerende, coöperatieve en algemeen ontwikkelde burgers van de Nederlandse samenleving. We vinden het belangrijk dat we kinderen voorbereiden op hun plaats in de samenleving waarin ze als goed toegeruste en zelfstandige mensen op sociaal, cultureel en economisch gebied hun plaats kunnen vinden.

Hoofdstuk 3: Onze hoofddoelen

1. We dragen bij aan de opvoeding van onze leerlingen tot fatsoenlijke evenwichtige mensen die op een respectvolle wijze omgaan met elkaar, met zichzelf en de omgeving/milieu. We hanteren duidelijke normen en waarden die we vormgeven.
2. We voeden onze leerlingen op tot bewuste deelnemers aan democratische processen op hun eigen niveau nu en voor later als zij in aanraking komen met allerlei maatschappelijke thema's. Ook het leren vormen en verwoorden van meningen is hier een belangrijk onderdeel.
3. We voeden onze leerlingen op tot actieve deelnemers die gericht zijn op samenwerking. Het doen van vrijwilligerswerk is hier een belangrijk onderdeel van.
4. We voeden onze leerlingen op tot personen die kennis hebben van en respect hebben voor religies en andere maatschappelijke opvattingen.
5. We zorgen voor een algemene ontwikkeling met o.a. aandacht voor de culturele bagage en waardering voor ons cultureel erfgoed.

Hoofdstuk 4: ons aanbod

Hoofddoel 1

*We voeden onze leerlingen op tot fatsoenlijke evenwichtige mensen die op een respectvolle wijze omgaan met elkaar, met zichzelf en de omgeving/milieu.
We hanteren duidelijke normen en waarden die we vormgeven.*

We besteden in alle groepen aandacht aan:

- Het zelfbeeld
- Het kunnen samenwerken
- Het bevorderen van de zelfstandigheid
- Het bevorderen van zelfredzaamheid
- Het leren omgaan met elkaar (respectvol)
- Het leren omgaan met de leerkracht
- Het bevorderen van de sociale competenties

We maken dit op een praktische wijze zichtbaar:

- Het aanbieden van de Soemokaarten: schoolbreed
- We stellen met elkaar algemene schoolafspraken op
- In de klas worden ook afspraken met elkaar afgesproken
- In de groepen worden KiVa lessen aangeboden
- Leerkrachten vertonen voorbeeldgedrag: ze gaan op een respectvolle manier met elkaar, de leerlingen en de ouders om

Meting:

Binnen ons leerlingvolgsysteem hanteren we in de groepen 1 t/m 4 Zien, waarin we de sociaal-emotionele ontwikkeling van de leerlingen meten en vastleggen. In de groepen 5 t/m 8 vullen de leerlingen de vragenlijsten in van KiVa. Hier ontvangen we een rapport van en een advies.

Naast Zien hanteren de leerkrachten het onderdeel sociaal emotionele ontwikkeling in de observatielijsten van Bosos.

Zorg:

De resultaten van de metingen worden in de zorgvergadering besproken en tijdens de groepsbesprekingen. Bij uitval wordt een plan van aanpak opgesteld.

Hoofddoel 2

We voeden onze leerlingen op tot actieve deelnemers die gericht zijn op samenwerking. Het doen van vrijwilligerswerk is hier een belangrijk onderdeel van.

We voeden onze leerlingen op tot bewuste deelnemers aan democratische processen op hun eigen niveau nu en voor later als zij in aanraking komen met allerlei maatschappelijke thema's. Ook het leren vormen en verwoorden van meningen is hier een belangrijk onderdeel.

We besteden in alle groepen aandacht aan:

- Leren luisteren naar elkaar (uitgestelde aandacht, wachten op je beurt)
- Leren verwoorden van je mening
- Leren elkaar en elkaars mening te accepteren/te respecteren
- Leren je mening te uiten zonder elkaar te kwetsen
- Leren wat democratische 'spelregels' zijn

We maken dit in de praktijk zichtbaar:

- In de groepen kijken we naar tv-programma's (b.v. het Jeugdjournaal) waarin o.a. maatschappelijke thema's worden behandeld en na het kijken wordt er met de kinderen nagepraat.
- De groepen 1 en 2 volgen het tv-programma Koekeloere en in de groepen 3 en 4 Huisje Boompje Beestje
- In de groepen 7 en 8 besteden we aandacht aan verkiezingen, Prinsjesdag, 4 en 5 mei enz. deels d.m.v. de zaakvakken en deels d.m.v. aangevraagde materialen
- Aandacht voor het milieu in de midden en bovenbouwgroepen d.m.v. de methode Blink en d.m.v. onderwerpen uit de actualiteit. => projecten
- Aandacht voor de staatsinrichting in de bovenbouwgroepen d.m.v. Blink en d.m.v. actuele onderwerpen uit de actualiteit
- Groep 7 en 8 brengen 1x per 2 jaar een bezoek aan de Tweede Kamer

Hoofddoel 3

We voeden onze leerlingen op tot personen die kennis hebben van en respect voor religies en andere maatschappelijke opvattingen.

We besteden in alle groepen aandacht aan:

- Kinderen verantwoordelijk te maken voor hun eigen werk door ze te leren keuzes te maken en door ze te leren plannen.

- Het aanleren van gedrag dat gericht is op samenwerken en samen beslissingen nemen b.v. tijdens spel- en speelmomenten, maar ook tijdens b.v. lezen rekenen, gymnastiek enz.

We maken dit op een praktische wijze zichtbaar:

- Tijdens en na de instructiefase zelf beslissen of ze aan het werk gaan of dat ze verder meedoen aan de instructie.
- We werken in de groepen 1 t/m 8 naar een model van dagtaken en weektaken, waarin de leerlingen steeds meer zelf hun keuzes maken.
- De groepen 7 en 8 doen jaarlijks mee aan de kinderpostzegelactie.
- Ieder jaar wordt er tijdens 'de Himmelmike' een goed doel gesteund
- Meedoen met schoenmaatjes tijdens Sint periode.
- Organiseren rommelmarkt
- Deelnemen aan schoon belonen

Hoofddoel 4

We besteden in alle groepen aandacht aan:

- Respect tonen voor elkaar
- Andere culturen en andere godsdiensten

We maken dit op een praktische wijze zichtbaar:

- In alle groepen wordt aandacht besteed aan religieuze feesten/vieringen zoals: Kerst, goede vrijdag, Pasen, Pinksteren, Suikerfeest.
- In de bovenbouw kunnen actuele onderwerpen besproken worden naar aanleiding van de onderwerpen van het Jeugdjournaal
- Door belangstelling te tonen voor de culturele en religieuze achtergronden van klasgenoten
- Wekelijks volgen van lessen HVO en GVO voor de groepen 4 t/m 8

Hoofddoel 5

We zorgen voor een algemene ontwikkeling met o.a. aandacht voor de culturele bagage en waardering voor ons cultureel erfgoed

We besteden aandacht aan:

- Het inspelen op de onderwijsbehoeften van elk kind door het aanbieden van leerstof op verschillende niveaus.
- Het laten ontdekken van de eigen vaardigheden/talenten en de kinderen bewust te maken van de mogelijkheden voor later.

We maken dit op een praktische wijze zichtbaar:

- Tijdens de 'alledaagse' lessen bij allerlei vakken leren leerlingen hun eigen talenten kennen en leerkrachten stimuleren de leerlingen deze verder te ontwikkelen door het creëren van een rijke omgeving.
- We besteden jaarlijks aandacht aan:
 - De Kinderboekenweek d.m.v. allerlei activiteiten.
 - Culturele activiteiten

- Via Ateliers Majeur komen de kinderen in aanraking met het aspect kunst.
- De leerlingen gaan naar musea als het thema hier aanleiding voor geeft.
- In diverse methoden wordt aandacht besteed aan allerlei onderwerpen die bijdragen aan de persoonlijke vorming en algemene ontwikkeling.
- Vrolijk Kwartiertje, musical, schoolreisje, pleinfeest.

Hoofdstuk 5 de basiswaarden

De basiswaarden bestaan uit de volgende onderdelen:

1. Vrijheid van meningsuiting
2. Gelijkwaardigheid
3. Begrip voor anderen
4. Verdraagzaamheid
5. Autonomie
6. Afwijzen van onverdraagzaamheid
7. Afwijzen van discriminatie

Het onderwijs op de Albertine Agnesschool is erop gericht dat leerlingen zich bewust worden van de basiswaarden en we bevorderen het toepassen van deze basiswaarden in de dagelijkse omgang met elkaar en met de omgeving. We corrigeren uitingen van leerlingen die strijdig zijn met bovengenoemde basiswaarden.

In het onderstaande overzicht geven we aan hoe en wanneer we aandacht besteden aan de basiswaarden:

Basiswaarden	Hoe?	Wanneer?	Welke groep?
Vrijheid van meningsuiting	<ul style="list-style-type: none">• Kring- en groepsgesprekken n.a.v. actuele onderwerpen.• Leren luisteren naar elkaar.• Elkaars mening respecteren.	Dagelijks Wekelijks	In alle groepen
Gelijkwaardigheid	<ul style="list-style-type: none">• Geen onderscheid tussen jongens en meisjes.• Respectvol omgaan met elkaar.• Geen onderscheid tussen allochtone en autochtone leerlingen.• Leren elkaar te respecteren.• Geen onderscheid tussen intellectuele verschillen.	Dagelijks	In alle groepen
Begrip voor anderen	<ul style="list-style-type: none">• Respectvol omgaan met elkaar• Elkaar leren respecteren• Groepsafspraken• Leren reflecteren op eigen gedrag.	Dagelijks	In alle groepen
Verdraagzaamheid	<ul style="list-style-type: none">• Respectvol omgaan met elkaar.• Groepsafspraken.• Aandacht voor andere culturen en religies• Leren reflecteren op eigen gedrag.	Dagelijks	In alle groepen.
Autonomie	<ul style="list-style-type: none">• Zelfstandig werken• Leren werk te plannen	Dagelijks	In alle groepen
Afwijzen van onverdraagzaamheid	<ul style="list-style-type: none">• Groepsafspraken• Kiva• Soemokaarten• Respectvol omgaan met elkaar• Leren reflecteren op eigen gedrag	Dagelijks/ wekelijks	In alle groepen
Afwijzen van discriminatie	<ul style="list-style-type: none">• Respectvol omgaan met elkaar• Groepsafspraken• Leren reflecteren op eigen gedrag• Lessen soc. Vaardigheden	Dagelijks/ wekelijks	In alle groepen

Hoofdstuk 6. Rapportage en evaluatie in het team.

Door middel van de scoringslijst van het kwaliteitsinstrument Integraal wordt het onderdeel Burgerschap gescoord door ouders en team. Bij onvoldoende items worden deze in het team besproken en opgenomen in een verbeterplan voor de volgende schoolplanperiode.